

COMERÇ

ECONOMIA | 23/11/2017

Comerços pakistanesos: el secret és l'adaptació

Els locals regentats per aquesta comunitat fan el salt a la telefonia i les franquícies de supermercats

Paula Solanas

3 min

3 □ □ 🔗

El 74% dels establiments tenen mà d'obra d'origen pakistanès i més d'un terç dels treballadors tenen vincles familiars. MARC ROVIRA

BARCELONA Són la segona comunitat estrangera a la ciutat de Barcelona (18.859 residents, segons les últimes dades de l'Ajuntament) i també ocupen el segon lloc en el rànquing de grups immigrants més emprenedors. En l'última dècada, els comerços pakistanesos han aconseguit fer-se un lloc en els hàbits de consum dels barcelonins i convertir-se en un habitual de les botigues de proximitat a la ciutat. Però què caracteritza l'activitat empresarial de la comunitat

pakistanesa? Berta Güell, doctora en sociologia i investigadora postdoctoral al Grup d'Estudis d'Immigració i Minories Ètniques de la UAB, va presentar ahir al Col·legi d'Economistes de Catalunya un estudi del retrat robot d'aquests establiments.

Segons l'acadèmica, en els últims anys els comerços pakistanesos han fet el salt cap a un model més generalista. Güell explica que aquesta comunitat ha especialitzat i ha fet evolucionar els negocis per adaptar-los constantment a la demanda. De fet, segons l'enquesta de la investigadora a 160 establiments de tres barris diferents (la Vila de Gràcia, el Raval i Besòs-Mar), les botigues de telefonia ja són el negoci més comú entre totes les categories. En total, gairebé un 40% dels comerços. “Quan l'internet va arribar als mòbils i els locutoris es van quedar obsolets, de seguida s'hi van adaptar”, apunta Güell. No obstant, els punts d'accés a internet encara suposen el 14% dels establiments.

Aquest gir també ha arribat en el cas de les botigues d'alimentació -les segones més habituals, que representen un terç del total-, on han guanyat pes les franquícies de supermercat. “Són petits comerciants amb molta resiliència, i com que sobreviuen amb un marge més petit i tenen menys despeses, es poden adaptar ràpid”, diu Güell.

Com explica la investigadora, és complicat xifrar en dades el nombre de comerços regentats per persones nascudes al Pakistan, ja que no hi ha registres oficials. Tot i així, en la seva recerca, l'acadèmica ha comprovat que tan sols al barri del Raval aquest tipus d'establiments s'ha duplicat en una dècada. Del 2001 al 2011 els negocis pakistanesos en aquesta zona van passar de 112 locals a 244. Segons Güell, la crisi econòmica i l'augment dels fluxos migratoris han propiciat que aquests comerços s'hagin disparat en els últims anys. De fet, la meitat dels empresaris provenen de la mateixa regió, el Panjab -a la frontera nord amb l'Índia-, un 75% són homes i prop del 50% fa més d'una dècada que resideixen a Barcelona.

D'altra banda, l'estudi desmenteix alguns prejudicis sobre el funcionament intern dels comerços. Per exemple, gairebé la meitat dels comerciants només tenen un establiment, mentre que una tercera part regenten dos o tres locals. “És un espectre comercial molt divers i no està controlat majoritàriament per màfies com es creu”, explica la investigadora de la UAB.

Aliens als préstecs bancaris

L'estudi també posa èmfasi en la idea que el principal canal de finançament d'aquests comerços és la comunitat. “Es fa poc ús de recursos institucionals i bancaris per accedir al capital necessari per obrir un negoci”, destaca Güell. Per a la investigadora, aquest factor també ha donat als negocis més estabilitat durant la crisi, ja que no depenien de les entitats financeres en un moment en què es donaven pocs crèdits. “Hi ha una tradició i un sistema de referències a l'hora de tornar els diners, i, per exemple, no es cobren mai interessos”, afegeix.

En aquest sentit, en la majoria de vegades emprendre es converteix en un “esforç col·lectiu”, ja que una tercera part dels treballadors tenen un vincle familiar amb el propietari. A més, també és habitual que els comerciants vinguin terres o propietats de la família al Pakistan per finançar l'obertura d'una botiga. El 74% dels establiments tenen mà d'obra d'origen pakistanès.

Encara que molts negocis han sobreviscut als estralls dels últims anys, Güell reconeix que l'antiguitat dels establiments és baixa. Més d'un terç dels comerços enquestats tenen menys dos anys. De totes maneres, explica que aquests traspessos de locals són menys visibles perquè molts cops les botigues passen a mans d'un altre propietari pakistanès.

“Amb el WhatsApp ja no hi ha locutoris”

El Salim és un dels pakistanesos que treballa a la xarxa de comerços regentats per aquesta comunitat asiàtica. En el seu cas, és empleat en

un locutori a l'Eixample que també és propietat de compatriotes seus. La botiga està oberta des de fa més d'una dècada, però ell només hi treballa des del 2010. "Aleshores sempre estaven plens, però amb el WhatsApp ja no hi ha tants locutoris", explica aquest dependent. En aquest sentit, reconeix que molts comerciants pakistanesos han redreçat el negoci i han optat per obrir botigues especialitzades en reparacions i accessoris per a mòbils. Precisament, segons l'estudi de la investigadora Berta Güell, aquestes botigues fan servir sobretot proveïdors pakistanesos o xinesos.